

BEDENİN EFENDİSİ

[Türkçe — Turkish — ترکی]

Muhammed b. Ahmed el-Ammârî

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Mehmet Salih Köse

2012 - 1433

IslamHouse.com

مَلِكُ الْجَوَارِحِ

« باللغة التركية »

محمد بن أحمد العماري

ترجمة: محمد مسلم شاهين

مراجعة: محمد صالح كوسه

2012 - 1433

IslamHouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kalemle insana bilmediğini öğreten Allah'a hamd olsun.Yine insanı yaratıp ona konuşmayı öğreten Allah'a hamd olsun. Hevâ ve arzusuna göre konuşmayan, konuşması vahyedilen vahiyden başka bir şey olmayan Muhammed'e salât ve selâm olsun.

Şüphesiz ki kalp,bedenin efendisidir.Emirler kalpten alınır, eğer emir sâlih ise, salâhı emreder, yok eğer bozuk ise, fesâdı emreder.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونْ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴾ [الحج : ٤٦]

"Onlar yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı ki, olanları düşünecek kalpleri, işitecek kulakları olsun.Ne var ki sadece gözler kör olmaz, göğüslerdeki kalpler de körelir (gerçek körlük, gözlerin

kör olması değildir, hakkı idrak edemeyen basîretin kör olmasıdır)." ¹

Nu'mân b. Beşîr'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim, demiştir:

((أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْعَةً ، إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ ، وَإِنْ فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ.)) [رواه البخاري ومسلم]

"Dikkat edin! Bedende bir et parçası vardır. Eğer o et parçası sağlam olursa, bütün vücut sağlam olur. Eğer o et parçası bozuk olursa, bütün vücut bozuk olur. Dikkat edin o et parçası, kalptir." ²

KALP, BİRÇOK İBÂDETİN YERİDİR:

- Kalp, îmânın yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿...أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ...﴾ [المجادلة: ٢٢]

---

¹ Bakara Sûresi: 196

² Buhârî ve Müslim

"...İşte Allah, onların kalplerine îmânı yazmış..."

1

- **Kalp, korkma yeridir:**

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ...﴾ [الحج : ٣٥]

"Onlar, Allah anıldığı zaman kalpleri ürperen kimselerdir." ²

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾﴾

[المؤمنون : ٦٠]

"Mallarını hayırlı amelerde harcayanlar,(amellerinin kabul olunmamasından) ve Rablerine döndüklerinde (cehennem azabından kurtulamamaktan korkup) kalpleri ürperir." ³

- **Kalp, itaat, saygı ve tevâzu yeridir:**

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

---

¹ Mücâdile Sûresi: 22

² Hac Sûresi: 35

³ Mü'minûn Sûresi: 60

﴿وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾ [الحج : ٥٤]

"Bir de (hak ile bâtılı birbirinden ayırt eden) kendilerine ilim verilmiş olanlar onun (Kur'an'ın), Rabbinden gelen hak olduğunu bilsinler, böylece ona îmân etsinler ve sonuçta da kalpleri ona saygı duysun diye Allah böyle yapar. Şüphesiz ki Allah, îmân edenleri dosdoğru yola iletir." ¹

- Kalp, huşu ve alçak gönüllülük yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَلَاسِقُونَ﴾ [الحديد: ١٦]

"İmân edenlerin Allah'ı zikretmekten ve inen haktan (Kur'an'dan) dolayı kalplerinin saygı ile ürperme-sinin zamanı gelmedi mi? Onlar, daha önce kendilerine kitap verilip de üzerinden uzun zaman

¹ Hac Sûresi: 54

geçen, böylece kalpleri katılaşıyorlar gibi olmasınlar. Onların pek çoğu yoldan çıkmış kimselerdir."¹

- Kalp, haşyet (ürperme) yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانًا تَقْشَعْرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ يَشَاءُ وَمَنْ يُضَلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ﴾ [الزمر: ٢٣]

"Allah, sözün en güzelini; âyetleri, (güzellikte) birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri, kıssaları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların derileri (vücutları) ondan dolayı ürperir. Sonra derileri (vücutları) ve kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an, Allah'ın hidâyet rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir. Allah, kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur."²

- Kalp, hidâyet yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

¹ Hadîd Sûresi: 16

² Zümer Sûresi: 23

﴿ ... وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ... ﴾ [التغابن: ١١]

"...Kim Allah'a îmân ederse, Allah onun kalbini hidâyete erdirir..."¹

- Kalp, takvâ yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴾ [الحجرات: ٣]

"Allah'ın elçisinin huzurunda seslerini kısıyanlar, işte onlar, Allah'ın, kalplerini takvâ için imtihan ettiği kimselerdir. Onlar için bir bağışlanma ve büyük bir mükâfat (cennet) vardır."²

- Kalp, Allah'ı, O'nun dînini ve nebisini sevmeye ve Allah'ın şeriatını yüceltme yeridir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ ذَٰلِكَ وَمَنْ يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴾ [الحج

[٣٢ :

¹ Teğâbun Sûresi: 11

² Hucurât Sûresi: 3

"Durum böyledir. Kim Allah'ın emirlerine saygı gösterir(ve O'nun dîninin nişânelerini yüceltir)se, şüphesiz bu, kalplerin takvâsındandır." ¹

Kalp, amelini bitirdikten sonra kabul edilip-edilmediğini hemen belirleyendir.

Ömer b. Hattâb'dan -Allah ondan râzı olsun-rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

((إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ وَفِي رِوَايَةٍ: بِالنِّيَّةِ وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا نَوَى فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَنْكِحُهَا- وَفِي رِوَايَةٍ تَرَوَّجُهَا-، فَهِيَ هِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ)) [متفق عليه]

"Ameller, ancak niyetlere -başka bir rivâyette niyete- göre geçerlilik kazanır. Herkes ancak (ameliyle) niyet ettiğinin karşılığını alır. Kimin hicreti, (niyet ve kasıt olarak) Allah ve Rasûlü için ise, onun hicreti (sevap ve ecir olarak) Allah ve Rasûlü içindir. Kimin de hicreti dünyadan bir menfaat elde etmek ya

¹ Hac Sûresi: 32

da bir kadınla nikahlanmak -başka bir rivâyette evlenmek- için ise, onun da hicreti, hicret ettiği gâye içindir."¹

- **Kalp, Allah Teâlâ'nın baktığı bir yerdir** (O'nun nazargâhıdır). **Zirâ Allah Teâlâ, kulun bedenine ve şekline bakmaz, aksine onun ameline ve kalbine bakar.**

Nitekim Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ.)) [رواه مسلم]

"Şüphesiz ki Allah,sizin dış görünüşünüze (sûretinize) ve mallarınıza bakmaz.Fakat O, sizin kalplerinize ve amellerinize bakar."²

---

¹ Buhârî, hadis no: 54, Müslim, hadis no: 1907/155

² Müslim; hadis no: 33

Başka bir rivâyette şöyle buyurmuştur:

((إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى أَجْسَادِكُمْ وَلَا إِلَى صُورِكُمْ، وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ.))

"Şüphesiz ki Allah, sizin bedenlerinize ve dış görünüşünüze bakmaz. Fakat O, sizin kalplerinize bakar."

Bu sebeple müslümanın, Allah Teâlâ'nın baktığı yer olan kalbe önem vermesi gerekir. Çünkü insan vücûdu nasıl besleniyorsa, kalp de öyle beslenir.

- Kalp, insan bedeninin hastalandığı gibi hastalanır:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴾ [البقرة: ١٠]

"Onların kalplerinde (münafıklıktan kaynaklanan) bir hastalık vardır. Allah da onların hastalığını artırmıştır. Söylemekte oldukları yalanlar sebebiyle de onlar için elîm bir azap vardır." ¹

¹ Bakara Sûresi: 10

- Kalbi nifak (münâfıklık) hasta eder:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ نَخْشَى أَنْ تُصِيبَنَا دَائِرَةٌ فَعَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِاللِّفْتَحِ أَوْ أَمْرٍ مِّنْ عِنْدِهِ فَيُصِّبِحُوا عَلَى مَا أَسْرَوْا فِي أَنْفُسِهِمْ نَادِمِينَ ﴿٥٢﴾ ﴾ [المائدة: ٥٢]

"İşte kalplerinde bir hastalık (nifak) bulunanların; "Başımıza bir felaketin gelmesinden korkuyoruz" diyerek onların arasında koşup durduklarını görürsün. Umulur ki Allah yakın bir fetih veya katından bir emir getirir ve onlar içlerinde gizledikleri şeye (nifaka) pişman olurlar."¹

- Kalbi şek (şüphe) hasta eder:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِنَّمَا يَسْتَشْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَاتَّبَعَتِ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَبِّهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾ [التوبة: ٤٥]

¹ Mâide Sûresi: 52

"Ancak Allah'a ve âhiret gününe îmân etmeyen ve kalpleri şüpheye düşüp kendileri de o şüphelerinin içinde bocalayan kimseler senden izin isterler."¹

- Kalbi şehvet hasta eder:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿... فَلَا تَخْضَعَنَّ بِالْقَوْلِ فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا

مَعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ [الأحزاب: ٣٢]

"... (yabancı erkeklerle) **çekici bir edâ ile** (cilveli) **konuşmayın ki, kalbinde hastalık** (haram şehvet hastalığı) **bulunan kimse ümide kapılmasın.** (Şüpheden uzak) **güzel söz söyleyin.**"²

- Kalbi gaflet hasta eder:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿... وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَن ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ

فُرْطًا ﴿٢٨﴾ [الكهف: ٢٨]

¹ Tevbe Sûresi: 45

² Ahzâb Sûresi: 32

" ... Kalbini bizi anmaktan gafil kıldığımız, kötü arzularına uymuş ve işi hep aşırılık olmuş kimseye boyun eğme." ¹

- **Kalbi katılaştık** (kasvet) **hasta eder:**

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴾ [الأنعام: ٤٣]

"Hiç olmazsa onlara (yalanlayanlara) **azabımız geldiği zaman yakarıp tevbe etselerdi ya. Fakat** (bunu yapmadılar) **kalpleri katılaştı, şeytan da yapmakta olduklarını onlara süslü gösterdi.**" ²

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿ لِيَجْعَلَ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴾

[الحج: ٥٣]

"Allah, şeytanın verdiği bu vesveseyi, kalplerinde hastalık bulunan ve kalpleri katılaştıranlara

¹ Kehf Sûresi: 28

² En'âm Sûresi: 43

bir imtihan vesilesi kılmak için böyle yapar.Hiç şüphesiz ki o zâlimler, (haktan) oldukça uzak bir ayrılık içindedirler." ¹

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿ أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ ۗ فَوَيْلٌ لِّلْقَلْسِيَّةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أَوْلَيْكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾ ﴾ [الزمر: ٢٢]

"Allah'ın, göğsünü İslâm'a açtığı, böylece Rabbin-den bir nur üzere bulunan kimse, kalbi îmâna kapalı kimse gibi midir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte onlar apaçık bir sapıklık içindedirler." ²

- Kalbi oyun ve eğlence hasta eder:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾ مَا يَأْتِيهِمْ مِّن ذِكْرِ مِّن رَّبِّهِمْ مُّحَدَّثٌ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرُوَ التَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا هَلْ هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحْرَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ ﴾

[الأنبياء: ١-٣]

¹ Hac Sûresi: 53

² Zümer Sûresi: 22

"İnsanların hesaba çekilecekleri zaman yaklaştığı halde onlar gaffet içinde yüz çeviriyorlar. Rablerinden kendilerine gelen her yeni uyarıyı hep eğlenerek dinli-yorlar.Kalpleri hep oyunda, hem o zâlimler gizlice şöyle fısıldaştılar: «Şu (Muhammed), sadece sizin gibi bir insan değil mi? Artık göz göre göre mi büyüye kapılacaksınız?»" ¹

- Kalp, elbisenin kirlendiği gibi, günah ve masiyetlerle kirlenir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ ﴾

[المطففين: ١٤]

"Hayır, hayır! Doğrusu onların kazanmakta oldukları (günahlar) kalplerini paslandırmıştır (karartmıştır)." ²

Huzeyfe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

---

¹ Enbiyâ Sûresi: 1-3

² Mutaffifin Sûresi: 14

"**Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle**

derken işittim:

((تُعْرَضُ الْفِتْنُ عَلَى الْقُلُوبِ كَالْحَصِيرِ عُوْدًا عُوْدًا، فَأَيُّ قَلْبٍ أُشْرِبَهَا،
نُكِتَ فِيهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءٌ، وَأَيُّ قَلْبٍ أَنْكَرَهَا حَتَّى يَهْيِرَ أَسْوَدَ مُرْبَادًا
كَالْكُوزِ، مُجْحَيًّا لَا يَعْرِفُ مَعْرُوفًا، وَلَا يُنْكِرُ مُنْكَرًا إِلَّا مَا أُشْرِبَ مِنْ هَوَاهُ.))

[رواه مسلم]

"**Hasırın çubukları** (üzerinde uyuyan kimsenin yan tarafına yapışıp iz bıraktığı) **gibi, fitneler de kalplerin üzerini birer birer örtecektir. Bu fitneler hangi kalbe içirilecek** (yerleşecek) **olursa, ona siyah bir nokta konur** (kara bir iz bırakır). **Sonunda baş aşağı devrilmiş** (içinde hiçbir şeyin doğru dürüst duramadığı) **kapkara bir testi gibi olur ve hevasından kendisine içirilen** (yani nefsi değerlendirmelerine göre kabul ettikleri) **dışında ne ma'ruf** (iyi) **olan bir şeyi ma'ruf olarak bilir** (kabul eder); **ne de münker** (kötü) **olan bir şeyi münker olarak görür."** ¹

---

¹ Müslim

- Kalp, elbisenin yıkanıp temizlendiği gibi, yıkanıp temizlenir:

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

((كَانَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا كَبَّرَ فِي الصَّلَاةِ، سَكَتَ هُنَيْئَةً قَبْلَ أَنْ يَقْرَأَ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي أَرَأَيْتَ سَكُوتَكَ بَيْنَ التَّكْبِيرِ وَالْقِرَاءَةِ، مَا تَقُولُ؟ قَالَ: أَقُولُ: اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الْأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِاللَّجْلِجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ)) [رواه البخاري ومسلم]

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- namaz tekbir aldığı zaman, tekbir ile kıraat arasında susardı.

Ben: Ey Allah'ın elçisi! Şu tekbir ile kıraat arasındaki sükûtinun hikmeti nedir? O esnada ne okuyorsun bana bildirir misin? dedim.

Buyurdu ki:

-Allahım! Benimle günahlarımın arasını doğu ile batının arasını uzaklaştırdığın gibi uzak kıl! Allahım! Beni günahlarımdan beyaz elbisenin kirden

temizlendiği gibi temizle! Allahım! Beni kar, su ve dolu ile (günahlardan) temizle, (diye duâ ediyorum)." ¹

- Beden ve elbisenin süslendiği gibi, kalp de süslenir. Bu sebeple kalbin gıdasına, ilacına, temizliğine, yıkanmasına ve süslenmesine önem verilmesi gerekir.

- Kalp, Kur'an kıraatiyle beslenmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعْرُ مِنْهُ جُلُودَ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾﴾ [الزمر: ٢٣]

"Allah, sözün en güzelini; âyetleri, (güzellikte) birbirine benzeyen ve (hükümleri, öğütleri, kıssaları) tekrarlanan bir kitap olarak indirmiştir. Rablerinden korkanların derileri (vücutları) ondan dolayı ürperir.Sonra derileri (vücutları) ve kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an, Allah'ın hidâyet rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir.Allah,

¹ Buhârî ve Müslim

kimi saptırırsa artık onun için hiçbir yol gösterici yoktur." ¹

- Kalp, Allah'ı anmakla beslenmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴾ [الرعد: ٢٨]

"Onlar, îmân edenler ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır. Biliniz ki kalpler, ancak Allah'ı anmakla huzur (sükûnet) bulur." ²

- Kalp, Kur'an ile tedâvi edilmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِّمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴾ [يونس: ٥٧]

[يونس : ٥٧]

¹ Zümer Sûresi: 23

² Enbiyâ Sûresi: 1-3

"Ey insanlar! Rabbinizden size bir öğüt, kalplere bir şifâ ve müminler için yol gösterici bir rehber ve rahmet (olan Kur'an) geldi." ¹

- Kalp, îmân ile tedâvi edilmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ ﴾ [التغابن: ١١]

"Allah'ın izni olmaksızın hiçbir musibet başa gelmez. Kim Allah'a îmân ederse, Allah onun kalbini hidâyete erdirir. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir."²

- Kalp, Allah'ı çokça anmakla tedâvi edilmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿... ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ ۗ مَنْ يَشَاءُ...﴾ [الزمر: ٢٣]

¹ Yunus Sûresi: 57

² Teğâbun Sûresi: 11

".. **Sonra derileri** (vücutları) **ve kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an, Allah'ın hidâyet rehberidir. Onunla dilediğini doğru yola iletir...**" ¹

- Günah ve ma'siyetlerden uzak durarak kalbin temiz kalmasına dikkat edilmelidir:

Huzeyfe'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'i şöyle derken işittim:

((تُعْرَضُ الْفِتْنُ عَلَى الْقُلُوبِ كَالْحَصِيرِ عَوْدًا عَوْدًا، فَأَيُّ قَلْبٍ أُشْرِبَهَا،
نُكِتَ فِيهِ نُكْتَةٌ سَوْدَاءٌ، وَأَيُّ قَلْبٍ أَنْكَرَهَا، نُكِتَ فِيهِ نُكْتَةٌ بَيْضَاءٌ
حَتَّى يَجْهَرَ أَبْيَضٌ مِثْلَ الصَّفَا فَلَا تَضُرُّهُ فِتْنَةٌ مَا دَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ.))
[رواه مسلم]

"Hasırın çubukları (üzerinde uyuyan kimsenin yan tarafına yapışıp iz bıraktığı) **gibi, fitneler de kalplerin üzerini birer birer örtecektir. Bu fitneler hangi kalbe içirilecek** (yerleşecek) **olursa, ona siyah bir nokta konur** (kara bir iz bırakır). **Hangi kalp bu fitneyi kabul**

¹ Zümer Sûresi: 23

etmeyip reddeder ve ona karşı koyarsa, ona da beyaz bir nokta konur (beyaz bir iz bırakır). **Sonunda** (üzerine bir şey yapışmayan) **dümdüz bir kaya gibi bembeyaz olur, gökler ve yer kaldıkça hiçbir fitnenin böyle bir kalbe zararı olmaz."**¹

- Kalp, günah ve ma'siyetlerden tevbe ederek temizlenmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۗ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴾ [النساء :

[١٧

"Allah katında (kabul olunan) **tevbe, ancak bilmeyerek günah işleyip sonra çok geçmeden tevbe edenlerin tevbesidir. İşte Allah, bunların tevbeelerini kabul buyurur.Allah, hakkıyla bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir."**²

---

¹ Müslim

² Nisa Sûresi: 17

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿ فَمَنْ تَابَ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ

رَحِيمٌ ﴾ [المائدة: ٣٩]

"Kim işlediği zulmünün arkasından tevbe eder ve durumunu düzeltirse, muhakkak ki Allah onun tevbesini kabul eder. Şüphesiz ki Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."¹

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿ إِلَّا مَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ

حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴾ [الفرقان: ٧٠]

[الفرقان: ٧٠]

"Ancak tevbe ve îmân edip salih amel işleyenler başkadır. Allah işte onların kötülüklerini (günahlarını), iyiliklere (sevaplara) çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir."²

¹ Mâide Sûresi: 39

² Furkan Sûresi: 70

- Kalp, günah ve ma'siyetlerden istiğfar ederek temizlenmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَمَنْ يَعْمَلْ سُوءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا

رَحِيمًا ﴿١١٠﴾ [النساء : ١١٠]

"Kim bir kötülük yapar veya nefesine zulmeder, sonra da Allah'tan mağfiret (bağışlanma) dilerse, Allah'ı çok bağışlayıcı ve çok merhamet edici bulur." ¹

- Kalp, günah ve ma'siyetlerden sâlih ameller işleyerek temizlenmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَرُفُلًا مِّنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ

السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ ﴿١١٤﴾

[هود : ١١٤]

"(Ey Nebi!) Gündüzün iki tarafında ve gecenin de ilk saatlerinde namaz kıl. Çünkü iyilikler kötülükleri

¹ Nisâ Sûresi: 110

(günahları) **giderir.Bu, öğüt almak isteyenlere bir hatırlatmadır.**"¹

- Kalp, günah ve ma'siyetlerden Allah'ı anarak güzelleştirilmelidir:

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿... ثُمَّ تَلَيْنُ جُلُودَهُمْ وَقُلُوبَهُمْ إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ...﴾ [الزمر: ٢٣]

"... Sonra derileri (vücutları) ve kalpleri de Allah'ın zikrine karşı yumuşar. İşte bu Kur'an, Allah'ın hidâyet rehberidir.Onunla dilediğini doğru yola iletir..."²

Allah Teâlâ bu konuda yine şöyle buyurmuştur:

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ [الرعد: ٢٨]

¹ Hud Sûresi: 114

² Zümer Sûresi: 23

"Onlar, îmân edenler ve kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşanlardır.Biliniz ki kalpler, ancak Allah'ı anmakla huzur (sükûnet) bulur." ¹

O halde kalbini ihmal etme!Zirâ kalbinin düzelmesi senin düzelmeyen ve kurtuluşa ermen, onun bozulması ise, senin bozulman ve helâk olman demektir.

---

¹ Enbiyâ Sûresi: 1-3